بین الملل

هشدار روسیه درباره نقض ان‌پی‌تی توسط فرانسه

سفیر روسیه در فرانسه اعلام کرد که دکترین جدید هسته‌ای این کشور با معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای در تضاد است.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، «الکسی مشکوف» سفیر روسیه در فرانسه در مصاحبه با رایانووستی گفت: بر اساس گزارش‌های منتشرشده در رسانه‌های فرانسوی، دکترین جدید هسته‌ای این کشور حاوی نکاتی است که کاملاً با معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای در تضاد بوده و قانون بنیادین روسیه-ناتو را نقض می‌کند.دکترین هسته‌ای فرانسه از زمان شکل‌گیری نیروی بازدارندگی در دهه ۱۹۶۰ بر اصل بازدارندگی مستقل ملی استوار بوده است؛ اصلی که در دوران ریاست‌جمهوری شارل دوگل تثبیت شد و هدف آن تضمین توانایی پاسخ مستقل پاریس، جدا از ساختار فرماندهی سازمان پیمان آتلانتیک شمالی بود.در سال‌های اخیر، به‌ویژه در دوره ریاست‌جمهوری امانوئل مکرون، «دکترین جدید» فرانسه بیش از گذشته بر پیوند امنیت ملی با امنیت اروپا تأکید کرده است. مکرون بر گفت‌وگوی راهبردی با شرکای اروپایی درباره نقش بازدارندگی فرانسه در امنیت قاره تأکید و اعلام کرد که «منافع حیاتی» فرانسه بُعد اروپایی نیز دارد، هرچند کنترل و تصمیم‌گیری هسته‌ای همچنان کاملاً ملی باقی می‌ماند. فرانسه پس از جنگ اوکراین اعلام کرد که قصد دارد چتر بازدارندگی هسته ای خود را بر سراسر اروپاباگسترانده.

«دیمیتری پسکوف» سخنگوی کاخ کرملین نیز گفت: روسیه، استونی یا هیچ کشور اروپایی دیگری را تهدید نمی‌کند. وی در عین حال افزود: در صورت استقرار سلاح‌های هسته‌ای در استونی، اقدام متقابل انجام می شود.سخنگوی کرملین گفت: مسکو همواره برای تضمین امنیت خود، به ویژه در زمینه بازدارندگی هسته‌ای هر کاری که لازم باشد، انجام خواهد داد. روابط استونی و روسیه طی سه دهه گذشته عمدتا پرتنش و همراه با بی‌اعتمادی بوده است. پس از استقلال استونی در سال ۱۹۹۱ و فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، یکی از محورهای اختلاف، مسائل مربوط به مرزها، وضعیت اقلیت روس‌زبان در استونی و تفسیر تاریخی دوره اشغال شوروی بود. با پیوستن استونی به سازمان پیمان آتلانتیک شمالی و اتحادیه اروپا در سال ۲۰۰۴، فاصله ژئوپلیتیکی دو کشور افزایش یافت. پس از الحاق کریمه به روسیه در ۲۰۱۴ و به‌ویژه با آغاز جنگ اوکراین در ۲۰۲۲، تالین از سرسخت‌ترین حامیان کی‌یف در اروپا بوده و تحریم‌های سخت‌گیرانه‌تری علیه مسکو را دنبال کرده است.

اسرائیل از کدام «ائتلاف اسلامی» می‌ترسد؟

سرتیپ بازنشسته ارتش رژیم صهیونیستی در کلیپی ویدیویی درباره نگرانی‌های خود در خصوص نزدیکی مصر و ترکیه صحبت کرد و از توافق همکاری استراتژیک نظامی میان این دو کشور خبر داد.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، در پنجم فوریه سال جاری میلادی، «امیر آویوبی»، سرتیپ بازنشسته ارتش رژیم اشغالگر و موسس و مدیر جنبش «امنیتین» که شامل فرماندهان امنیتی سابق است، در یک کلیپ ویدیویی درباره نگرانی‌های خود پیرامون نزدیکی مصری-ترکی صحبت کرد. بر اساس گزارش شبکه خبری الجزیره، آویوی در ویدیویی که آن را در پلتفرم ایکس (توئیتر سابق) منتشر کرد، گفت: «در حالی که ما مشغول سرنگونی محور شیعی و در انتظار حمله آمریکا به نظام ایرانی هستیم... مصر و ترکیه توافقنامه همکاری استراتژیک نظامی امضا کردند». وی همچنین تصریح کرد که این توافقنامه جدید، آخرین تلاش‌های دو کشور برای تحکیم همکاری‌های نظامی و امنیتی خود و تقویت روابط پس از سال‌ها تنش است، اما مهم‌تر از همه، دعوت آن برای این است که قاهره و آنکارا «قطب‌نمای» ساخت ارتش اسرائیل در سال‌های آینده باشند.این سرتیپ بازنشسته ارتش رژیم اشغالگر در پایان گفت: اسرائیل باید ارتشی بسازد که بداند چگونه همزمان در دو جبهه علیه دو ارتش نظامی بجنگد. با اینکه ترکیه‌ای‌ها و مصری‌ها در حال حاضر دشمن (اسرائیل) نیستند، اما آنها رقیب هستند و می‌توانند در آینده دشمن شوند».

پاکستان بار دیگر حاکمیت افغانستان را نقض کرد

سخنگوی دولت افغانستان اعلام کرد که پاکستان با انجام حملات هوایی شبانه، بار دیگر حاکمیت این کشور را نقض کرده و مناطق غیرنظامی را هدف قرار داده است.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، ذبیح‌الله مجاهد، سخنگوی دولت افغانستان اعلام کرد که پاکستان مجدداً با اجرای حملات هوایی در طول شب، حاکمیت افغانستان را نقض کرده است.طبق گزارش شبکه المیادین، مجاهد گفت که این حملات ولایت‌های ننگرهار و پکتیکا را هدف قرار داده و مناطق غیرنظامی در این دو ولایت زیر آتش قرار گرفته‌اند. وی تأکید کرد که در نتیجه این حملات، دهها نفر کشته و زخمی شده‌اند که در میان آنها زنان و کودکان نیز حضور دارند.همچنین وزارت اطلاع‌رسانی افغانستان اظهارات مقامات پاکستان مبنی بر هدف قرار دادن مواضع پناهگاه‌های تحریک طالبان پاکستان را رد کرده و این اظهارات را غیرواقعی دانست.وزارت دفاع افغانستان نیز در بیانیه‌ای اعلام کرد که در پی حملات هوایی پاکستان به مناطق غیرنظامی در ولایت‌های ننگرهار و پکتیکا، دهها تن کشته و زخمی شده‌اند.

دور بعدی مذاکرات تهران ـ واشنگتن برای نیمه اسفند برنامه‌ریزی شده است؛

تاکید ایران بر حق «غنی‌سازی صلح آمیز هسته‌ای»

یک مقام ارشد ایرانی در گفت‌وگویی با تاکید بر این‌که در هرگونه توافق با آمریکا حق ایران برای غنی‌سازی مسالمت‌آمیز باید به رسمیت شناخته شود، جزئیاتی درباره دور بعدی مذاکرات تهران ـ واشنگتن ارائه و گفت که احتمال دستیابی به یک توافق اولیه در این گفت‌وگوها وجود دارد.

به گزارش سرویس سیاسی زمان، یک مقام ارشد ایرانی دیروز با بیان اینکه آمریکا و ایران در مذاکرات جاری میان دو طرف دیدگاه‌های متفاوتی نسبت به دامنه و سازوکار لغو تحریم‌های اعمال‌شده علیه ایران در ازای محدودسازی برنامه هسته‌ای ایران دارند، افزود که دور جدید مذاکرات برای برگزاری در ابتدای ماه مارس (نیمه اسفند) برنامه‌ریزی شده است. ایران و آمریکا در هفته‌های گذشته ۲ دور مذاکرات غیرمستقیم با میانجیگری عمان را در مسقط و ژنو برگزار کرده و گفته‌اند این مذاکرات پیشرفت ملموسی داشته است. واشنگتن مصراته می‌خواهد هرگونه توافق با ایران را به مسائل غیرهسته‌ای، از جمله محدودسازی برنامه موشکی ایران و فعالیت‌های منطقه‌ای ایران گره بزند. در حالی که ایران ضمن اعلام آمادگی برای تداوم دیپلماسی هدفمند با آمریکا و توافقی منصفانه برای لغو تحریم‌ها در اسرع وقت، گفته است برنامه دفاعی اش غیرقابل مذاکره است.

به گفته «سیدعباس عراقچی» وزیر امور خارجه ایران، او قرار است در این مرحله از مذاکرات پیش‌نویس یک توافق احتمالی را پس از تایید مقامات بالاتر به همتایان آمریکایی خود ارائه کند که شاید جلسه‌ای برای گفت‌وگو درباره آن نیاز باشد تا کار روی متن پیش‌نویس مشترک آغاز شود. خبرگزاری رویترز گزارش داد: این مقام ارشد ایرانی گفت که تهران می‌تواند به طور جدی ترکیبی از صادرات بخشی از ذخایر اورانیوم غنی‌شده با خلوص کاهش خلوص اورانیوم غنی‌شده با خلوص بالا و تشکیل یک کنسرسیوم منطقه‌ای برای غنی‌سازی اورانیوم را بررسی کند اما در عوض، حق ایران برای «غنی‌سازی صلح‌آمیز هسته‌ای» باید به رسمیت شناخته شود. به گفته او، «مذاکرات ادامه دارد و امکان رسیدن به یک توافق اولیه وجود دارد.» این مقام ایرانی همچنین به رویترز گفت که تهران کنترل منابع نفتی و معدنی خود را واگذار نخواهد کرد، اما شرکت‌های آمریکایی همواره می‌توانند به عنوان پیمانکار در حوزه نفت‌وگاز ایران شراکت کنند.

هرگونه جنگ علیه ایران آغاز روند حتمی فروپاشی نظام جهانی است

یک منبع ایرانی به المیادین گفت که هرگونه جنگ علیه ایران آغاز روند حتمی فروپاشی نظام جهانی است.

خبرنگار المیادین از قول یک منبع که آن را نزدیک به مقامات تصمیم‌گیرنده در ایران خواند، گفت هرگونه جنگ علیه ایران آغاز روند حتمی فروپاشی نظام جهانی است. هرگونه جنگی زمینه را برای قدرت‌های دیگر جهت بهره‌برداری از این تغییر برای اجرای دستور کارهای ژئوپلیتیک خود باز می‌کند. وقوع چنین جنگی تحولات اساسی را در محاسبات چین و روسیه ایجاد می‌کند. این منبع اعلام کرد تغییرات اساسی احتمالا مسکو و پکن را به اقدام برای ایجاد وقایع جغرافیایی جدید جهت خدمت به منافع خود وادار می‌کند. این منبع اعلام کرد «استیو ویتکاف»، فرستاده رئیس جمهور آمریکا طرف روسی را بدون ارائه هرگونه ضمانت‌های عملی که آن را درباره پرونده اوکراین مطمئن کند در وضعیت انتظار نگه داشت. این منبع تاکید کرد هرگونه مقابله نظامی علیه ایران در مرزهای آن باقی نخواهد ماند، بلکه تمام صحنه بین‌المللی را دگرگون خواهد کرد.

ترامپ از تسلیم‌ناپذیری مقام‌های ایرانی شگفت‌زده است

استیو ویتکاف، نماینده ویژه رئیس جمهوری آمریکا در مذاکرات هسته‌ای با ایران به شبکه خبری فاکس نیوز گفت که دونالد ترامپ رئیس‌جمهوری ایالات متحده از تسلیم‌ناپذیری مقام‌های ایرانی شگفت‌زده شده است. وی گفت: نمی‌خواهم از واژه تسلیم استفاده کنم ولی رئیس جمهوری آمریکا کنجکاو است بداند که چرا آن‌ها (مقام های ارشد ایران) هنوز تسلیم نشده‌اند. وی افزود: چرا زیر این همه فشار و این حجم از توان دریایی در آن منطقه، چرا پیش نیامده و اظهار نکرده‌اند که سلاح (هسته‌ای) نمی‌خواهیم. واداز کردن ایرانیان به انجام چنین کاری دشوار است. ویتکاف در مورد نوع توافق احتمالی با ایران گفت: ترامپ قبل از اینکه (برای مذاکره با ایرانیان) به (ژنو) برویم، به ما دستور داد که خط قرمزهایی وجود دارد؛ دوستانی که می‌توانستند از دیگر جریان‌های سیاسی به یک فهرست مشترک برسند و با فعالیت جدی در انتخابات باعث افزایش مشارکت و پرشور شدن انتخابات شوند، در این مرحله رد صلاحیت شده‌اند، البته این پایان کار نیست و نامزدهای رد صلاحیت شده می توانند اعتراض خود را ثبت کنند و بررسی شود. زینی وند ادامه داد: برای بررسی اعتراض ها ما مرحله هیات های نظارت استانی را در پیش داریم و پس از آن نیز مرحله هیات مرکزی نظارت باقی مانده است، با توجه به سوابق اعلام‌شده از سوی دستگاه‌های مرجع استعلام و تلاش حداکثری هیات‌های اجرایی، معتقدیم بسیاری از این افراد (هرچند هنوز جمع‌بندی نهایی انجام نشده و اعلام تهران نیز اولیه است) با پیگیری‌های انجام‌شده و تعامل خوبی که با هیات های نظارت استان و هیات مرکزی نظارت وجود دارد، و نیز با توجه به نظر مسئولان ارشد نظام مبنی بر برگزاری انتخاباتی پرشور، ان‌شاءالله بتوانند به عرصه رقابت بازگردند و در انتخابات حضور داشته باشند و تأیید صلاحیت شوند.

رئیس ستاد انتخابات مطرح کرد:

امیدواری به حل مشکل نامزدهای ردصلاحیت شده شوراها

رئیس ستاد انتخابات با اشاره به اخبار منتشر شده مبنی بر رد صلاحیت برخی از نامزدهای انتخابات شوراها از جمله تعدادی از اعضای فعلی شورای شهر تهران، ابراز امیدواری کرد: با توجه به نظر مسئولان ارشد نظام مبنی بر فراهم شدن زمینه مشارکت پرشور مردم در انتخابات آتی، فرصت حضور نامزدان طیف‌های مختلف به عنوان نامزد فراهم شده و افراد رد صلاحیت شده نیز بتوانند با رفع مشکل به عرصه رقابت بازگردند.

به گزارش زمان به نقل ازایرنا، علی زینی وند گفت: البته ما هنوز جمع‌بندی نهایی درباره نظر هیات‌های نظارت شهرستان‌ها نداریم؛ اما براساس اخبار و اطلاعات دریافتی در شهر تهران به‌ویژه با پیامک‌هایی که ارسال شده و از طریق سامانه وزارت کشور مشاهده کرده‌ایم، نام نامزدهایی که قطعاً می‌توانند در افزایش مشارکت انتخاباتی تأثیرگذار باشند، در میان ردصلاحیت‌شدگان هستند. معاون وزیر کشور افزود: برخی از اعضای فعلی شورای شهر تهران نیز که عمدتا همنظر بودند، رد صلاحیت شدند و همچنین تعدادی از

دولت صدای مردم در حوزه معیشت را بشنود

عضو کمیسیون عمران مجلس با بیان اینکه « دولت صدای مردم را در حوزه معیشت بشنود»، گفت: دولت باید نظارت مستمری بر بازار داشته باشد تا بتواند وضعیت اقتصادی را بهبود ببخشد.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، عباس صوفی در پاسخ به این پرسش که پیشنهاد شما به دولت برای بهبود وضعیت اقتصادی کشور چیست؟ گفت: دولت باید به‌طور جدی نظارت خود را در حوزه درآمدی افزایش دهد. امروز یکی از پرسش‌های مهم این است که چرا برخی شرکت‌های دولت و تراستی‌ها، ارز را به دولت تحویل نمی‌دهند. این موضوع باعث کاهش درآمد دولت شده که آثار آن را می‌توان در بودجه دید. وی تاکید کرد: مدیر شرکت دولتی را چه کسی تعیین می‌کند که به خودش اجازه می‌دهد ارز را به کشور وارد نکند؛ دولت باید با ابزارهای خود، یقه افرادی را که در برابر قانون دهن‌کجی می‌کنند، بگیرد. نماینده همدان در مجلس با بیان اینکه «دولت گفت؛ باید مشکل مردم در حوزه معیشت حل شود که این موضوع احتیاج به اقدامات لازم از سوی دولت دارد. صوفی با اشاره به معضل مسکن، گفت: دولت باید با برنامه‌ریزی دقیق به‌گونه‌ای عمل کند که نگرانی مردم از جهت تامین مسکن کاهش یابد. در همین راستا باید تلاش دولت کاهش فشار بر اقشار ضعیف جامعه باشد. این نماینده مجلس در پایان بیان کرد: دولت باید به آثار تورمی بودجه، رشد، تولید و اشتغال توجه کرده و بودجه را از حالت انقباضی خارج کند. رحمدل بامری نیز در خصوص جراحی اقتصادی دولت در حوزه ارزی اظهار داشت: قصه پرغصه ارز ترجیحی یکی از زمینه‌های رانت و فساد در ادوار مختلف بود. این ارز که در برهه‌ای تا حدود ۲۴ میلیارد دلار تخصیص می‌یافت، قرار بود صرف تأمین کالاهای اساسی، زیرساختی، نهاده‌های دامی، دارو و سوخت شود. اما پرسش اینجاست که آیا این ارز ترجیحی با همان قیمت پیش‌بینی شده به دست مردم می‌رسید؟ پاسخ منفی است؛ زیرا عده‌ای از این فرصت سوءاستفاده کرده و منشأ فساد، رانت و بهره‌برداری‌های غیرمجاز شدند، در حالی که مردم از دریافت خدمات ناراضی بودند.وی افزود: در پی این وضعیت، تصمیمی کلان در نظام گرفته شد تا ارز ترجیحی به گونه‌ای مدیریت شود که به آخرین حلقه یعنی که دشمنان نظام با تمام توان و ظرفیت، تهدید و تحریم را پیش بردهاند. البته ایستادگی ما ادامه دارد و قطعا این تصمیم لازم بود. حذف ارز ترجیحی و اعطای یارانه در پایان زنجیره اقدامی درست بوده است که ثمرات زیادی برای تولید ملی خواهد داشت.بامری عضو هیات رئیسه کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: اکنون که این اتفاق افتاده است، باید آن را به گونه‌ای مدیریت کنیم که این ارز ترجیحی واقعاً به زنجیره آخر برسد، یعنی به دست مصرف‌کننده واقعی در حوزه دارو، غذا، کشاورزی، خدمات‌دهی، امنیت غذایی و کالاهای اساسی، و به‌خصوص نهاده‌های دامی برسد. این اتفاق با کالابرگ رخ داده است.وی افزود: همچنین در بحث تولید نیز نهاده‌ها باید به موقع تأمین شده و در اختیار کشاورز، دامدار و صنعتگر قرار گیرد. این امر نیازمند برنامه مدون، نظارت مستمر و تأمین به موقع اعتبارات جاری در دسترس تولیدکنندگان است تا آن‌ها اطمینان یابند که دولت و مجلس با تمام توان از آن‌ها حمایت می‌کنند تا در نهایت مردم منتفع شوند.

تمامی تحرکات دشمنان لحظه به لحظه رصد و پایش می‌شود

فرمانده نیروی زمینی ارتش با تأکید بر اینکه تحرکات دشمن در مرزهای کشور لحظه‌به‌لحظه رصد می‌شود، عنوان کرد: هوشیاری و بیداری شبانه‌روزی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، مهم‌ترین عامل بازدارنده در برابر هرگونه ماجراجویی و محاسبه غلط دشمنان است.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، امیر سرتیپ علی جهانشاهی فرمانده نیروی زمینی ارتش در بازدید از تیپ ۱۶۴ متحرک هجومی پیراشهر که با هدف بررسی آخرین وضعیت آمادگی رزمی و توانمندی‌های عملیاتی یگان‌ها انجام شد، ضمن تقدیر از روحیه جهادی کارکنان، آنان را مایه افتخار و سربلندی نیروهای مسلح خواند و گفت: رزمندگان نیروی زمینی ارتش به صورت مستمر و شبانه‌روزی، با هوشیاری و تیزبینی تمام به پایداری از خاک مقدس جمهوری اسلامی ایران پرداخته و تمامی تحرکات و تهدیدات دشمن را لحظه به لحظه رصد و خنثی می‌کنند و بی‌تا شاره به ماموریت فرماندهی معظم کل قوا نیروی زمینی به سطحی از توانمندی و بازدارندگی رسیده است که هرگونه تهدیدی را در نطفه خفه کند. امیر جهانشاهی با اشاره به اهمیت ارتقای توان رزمی و استفاده از تجهیزات نوین و تاکتیک‌های به‌روز در مقابله با تهدیدات نامتقارن، بر ضرورت برگزاری مستمر رزمایش‌ها و تمرینات تاکتیکی در منطقه تأکید کرد و گفت: رزمندگان ما با تکیه بر ایمان راسخ و تجهیزات پیشرفته، اجازه هیچ گونه تحرکی را به معاندان و بدخواهان این آب و خاک نخواهند داد.

یادداشت

رضاخان؛ اولین دیکتاتور دست‌نشانده قرن بیستم

کودتای سوم اسفند پایش دیکتاتور در ایران و آغاز عصر دولت عروسکی تحت مدیریت بریتانیا بود.

ابتدای قرن بیستم جهان با روی‌کار آمدن دولت‌هایی روبه رو بود که می‌شد به آن‌ها اصطلاح دست‌نشانده را اطلاق کرد؛ بعد از جنگ جهانی اول، مدل استعماری دست‌نشاندگی که انتخاب یک حاکم برای یک منطقه یا کشور از سوی دولت‌های استعمارگر بود، جای خود را به شکل جدیدی از این مفهوم داد. برقدرت‌های آن زمان که در رأس آن‌ها انگلستان قرار داشت، با انتخاب برخی چهره‌های متمایل به سیاست‌های بریتانیا، کمک‌های لجستیکی را فراهم کرده و آن‌ها را به قدرت می‌رساندند. می‌توان این لحظه را آغاز زایش مفهوم دیکتاتور در قرن بیستم هم دانست چراکه عمده این حاکمان از طریق کودتا روی کار آمده و روش دیکتاتوری را پیش می‌گرفتند. اصطلاح Puppet state (دولت عروسکی) به این کشورها اطلاق می‌شود که به‌ظاهر دارای نمادهای ظاهری اقتدار بودند اما در واقع، ضمیمه‌های قدرت‌هایی هستند که دولت دست‌نشانده را ایجاد، حمایت یا به هر نحوی کنترل می‌کند.یکی از اولین کشورهای قرن بیستم که شاهد ظهور پدیده دولت دست نشانده با عروسکی بود که دیکتاتور هم به‌شمار می‌رفت، ایران با کودتایی در آخرین سال قرن سیزدهم خورشیدی بود.

کودتای سوم اسفند؛ آغاز عصر دست‌نشاندگی پهلوی‌ها

کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ را باید یکی از تعیین‌کننده‌ترین رویدادهای تاریخ معاصر ایران دانست؛ واقعه‌ای که مسیر قدرت‌گیری رضاخان پهلوی را هموار کرد و در نهایت به پایان سلسله قاجار انجامید. در زمان جنگ جهانی اول، ایران بین دو قدرت روس‌ها از شمال و انگلیس‌ها از جنوب اشغال شد و قطحی شدید آنفلوانزا، سرتاسر ایران را فراگرفت که به جان‌باختن ۴۰ درصد جمعیت ایران منجر شد؛ بعد از انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ و خروج قوای روسیه از ایران و اولین انقلاب کمونیستی در جهان، بریتانیا که نگران گسترش نفوذ بلشویک‌ها از شمال و تهدید منافع خود در منطقه بود، به‌دنبال شکل‌گیری دولتی در تهران برآمد که در عین اقتدار ظاهری، حافظ منافع آن‌ها باشد. یکی از چهره‌های کلیدی که دست‌نشاندگی رضاخان را برملا می‌کند، ژنرال ادموند آیرونساید فرمانده نیروهای بریتانیایی در شمال ایران بود که در خاطرات خود به دیدار با رضاخان و حمایت از ارتقای او در برگلاد قزاق اشاره می‌کند. چهار ماه و نیم اقامت آیرونساید در ایران از دو جهت قابل توجه بود: اول، نقش او در برکناری بیش از صد افسر و درجه‌دار روسی از لشکر قزاق و جایگزینی آن‌ها با افسران ایرانی تحت فرماندهی رضاخان و دوم، تشویق او به کودتا! آیرونساید با کمک هرمان نورمن، وزیر مختار بریتانیا در تهران، احمدشاه را متقاعد کرد که سرهنگ استاروسلسکی فرمانده لشکر قزاق و تمام روس‌های تحت امر او را برکنار کند و بعد سرهنگ دوم رضاخان را به‌عنوان جانشین استاروسلسکی انتخاب کرد. براساس دفتر خاطرات آیرونساید، او یک فرمانده نظامی قوی در پایتخت می‌خواست تا کشور را از بلشویک‌ها و هرج و مرج نجات دهد و در صورت خروج نورپرفورس (قشونی که بریتانیا در شمال ایران، به‌منظور مقابله با انقلاب بلشویکی ۱۹۱۷ روسیه ایجاد کرد) بتواند از منافع بریتانیا در ایران محافظت کند. ظهور یک فرمانده نظامی ضدبلشویک دقیقا با اولویت‌های راهبردی لندن هم‌راستا بود. بنابراین کودتای سوم اسفند نه یک حادثه خودجوش، بلکه نوعی مهندسی قدرت از پشت صحنه تلقی می‌شد.در کنار رضاخان، سید ضیاء طباطبایی مغز سیاسی کودتا و از چهره‌های وابسته به انگلستان بود که پس از ورود قزاق‌ها به تهران، به نخست‌وزیری رسید و با صدور احکام بازداشت گسترده و پاکسازی اداری، تلاش کرد نظم جدیدی برقرار کند. البته اتحاد سیاسی سید ضیاء و رضاخان دوام چندانی نداشت و تنها سه‌ماه پس از تشکیل دولت، سید ضیاء کنار گذاشته شد و رضاخان به تدریج قدرت را در دست گرفت. ابتدا فرمانده کل قوا، سپس وزیر جنگ و نخست‌وزیر و سرانجام در ۱۳۰۴ با خلع قاجار، پادشاه ایران شد. دو ماه پس از کودتا، در ۲۱ آوریل ۱۹۲۱، «نورپرفورس» به طور کامل از ایران خارج شد و تمامی سلاح‌ها و مهمات خود را به قشون قزاق داد. این سرآغاز فرایندی چهار ساله است که به خلع قاجاریه و استقرار سلطنت پهلوی انجامید.انحلال «نورپرفورس» با کودتا ارتباط مستقیم داشت زیرا از این پس مأموریت مقابله با کمونیسم و شوروی را نه نیروهای رسمی بریتانیا و یا پول دولت بریتانیا، بلکه نیروهای ایرانی و با پول دولت ایران به عهده گرفتند.

دست‌نشانده‌ای که برکنار شد!

حکومت پهلوی اگرچه با قدرت خارجی سر کار آمد و دیکتاتوری را بر ایران حاکم کرد اما استبداد عامل فروپاشی و برکناری او نبود بلکه بی توجهی وی به خواسته‌های انگلستان در زمان جنگ جهانی دوم و نیاز به حرکت قوای متفقین از جنوب ایران به سمت شمال، موجب شد تا در شهریور ۱۳۲۰ ایران به اشغال متفقین دربیاید و روز ۲۵ شهریور ۱۳۲۰ رضاشاه از سلطنت استعفا بدهد.این مسئله بیش از پیش عامل دست‌نشاندگی را آشکار می‌کند؛ چراکه قدرت‌های خارجی تا زمانی از یک حاکم حمایت می‌کنند که منافع‌شان تامین شود؛ اگر شرایط تغییر کند، همان قدرت او را برکنار می‌کند. در زمان جنگ جهانی دوم، اولویت انگلستان و شوروی، ایجاد مسیر تدارکاتی و جلوگیری از هرگونه ریسک نفوذ آلمان در ایران بود لذا در پی تعلل رضاشاه در برآوردن خواسته‌هایشان فوراً دست به اقدام نظامی زدند که با عدم واکنش جدی ارتش ایران روبه رو شد. بعد از تبعید رضاشاه، فرزند وی با تلاش‌های مصدقعلی فروغی نخست‌وزیر وقت و جلب حمایت انگلستان روی کار آمد اما او نیز یکبار طعم دست‌نشاندگی را تجربه کرد؛ روز ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، محمدرضا پهلوی که از ایران فرار کرده بود با کودتای مشترک CIA و MI۶ و سرنگونی دولت دکتر مصدق روی کار آمد و به قدرت برگشت و سلطنت خویش را مدیون آمریکایی‌ها می‌دانست.

Alborz.payam@gmail.com

خبر

پیش‌نویس لایحه قانون احزاب سال ۱۴۰۵ به مجلس می‌رود

مدیرکل دفتر امور سیاسی وزارت کشور اظهار کرد: پیش‌نویس لایحه جدید قانون احزاب تهیه شده و در مراحل نهایی قرار دارد. این لایحه پس از تکمیل و اجماع‌سازی، سال آینده به مجلس ارسال می‌شود.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، ابوذر کوثری مدیرکل دفتر امور سیاسی وزارت کشور راجع به تعدد احزاب در ایران و انتقاد وارده به این وضعیت از سوی تحلیلگران سیاسی، گفت: این موضوع دغدغه‌ای جدی است. تعدد احزاب نتیجه قوانینی است که طی سه تا چهار دهه گذشته در این حوزه تصویب شده است. نظام حزبی ایران نه می‌تواند تقلید کامل از دیگر کشورها باشد و نه می‌تواند بی‌تفاوت نسبت به تجربیات جهانی عمل کند. به همین دلیل، یکی از اولویت‌های ما در دولت آقای پزشکیان، بازنگری و ارتقای قوانین حوزه سیاست داخلی، به‌ویژه قانون احزاب است. وی با یادآوری بازنگری در قانون احزاب بیان کرد: در پنج تا شش ماه گذشته، بازنگری قانون احزاب و تشکل‌های سیاسی در دستور کار قرار گرفته و تاکنون بیش از ۱۴ جلسه با حضور صاحب‌نظران، خانه احزاب و فعالان سیاسی برگزار شده است. پیش‌نویس لایحه جدید قانون احزاب تهیه شده و در مراحل نهایی قرار دارد. تلاش ما این است که این لایحه پس از تکمیل و اجماع‌سازی، سال آینده به مجلس شورای اسلامی ارسال شود.